

fig heraf hvert Aar og strækker sig saa vidt, den kan, indenfor disse Grændser, vil den kunne forøge Skatteligningen med en halv Gang, altsaa 50 pCt., med det ottende Aar, og da Formue- og Leiligheds-skatten, efterat Loven om de communale Skatter vil være gennemført i Kjøbstæderne, bliver den eneste fluctuerende Skat, medens Skatterne paa de faste Eiendomme ere faste, og naar jeg forudsætter, at den Frihed, som der er givet til, at Skatterne af faste Eiendomme maae blive en Tjerdedeel af dem, der lægges paa Formue og Leilighed, benyttet, vil altsaa en Tjerdedeel af Skatterne forblive uforandret, nemlig Grundskatten, medens Formue- og Leiligheds-skatten vil kunne forøges med 50 pCt. i endnu kortere Tid end 8 Aar, nemlig 6 Aar. Efter min Formening er dette at gaae saa vidt, som det fra Ministeriets Side kan ansees for fornuftigt, og jeg vil tilføie, at jeg endda vilde ansee det for rimeligt og naturligt, om der i denne Bestemmelse blev gjort den Indskrænkning, at Ministeriet, naar det et enkelt Aar har bevilget en extraordinair Forhøielse, efter Sagens Natur kunde forbeholde, at dette Beløb blev undtaget fra at medtages i Beregningen af Gjennemsnittet for den senere Periode. Der kan for et enkelt eller for enkelte Aar bevilges extraordinaire Forhøielser, som man dog iøvrigt ikke fandt henhørende under en regelmæssig Stigning i Udgifterne.

Med Hensyn til Slutningen af samme Paragraph, hvor der staaer, at udenfor de i Lov, indeholdende nogle Forandringer i Anordningen af 24de October 1837, af 23de Januar 1862 § 2 ommeldte Tilfælde kan ingen Udgift for en Kjøbstad afholdes, som ikke er bevilget af Communalbestyrelsen, da vil jeg dog gjøre opmærksom paa, at selve denne § 2 egentlig slet ikke omtaler at afholde nogen Udgift; den siger kun, at Communalbestyrelsens Formand kan stride ind, hvor selve Communalbestyrelsen tager en Beslutning, der enten strider imod contractlige Forhold eller imod selve Lovgivningen, eller der er Tale om at tage en for Kommunen forberedelig Foranstaltning. Det er altsaa væsentlig en præventiv Clausul, der er i § 2; jeg vil indrømme, at der kan tænkes det Tilfælde, hvor selve Communalbestyrelsens Formand kunde finde sig foranlediget til at

decretere Afholdelsen af en Udgift, f. Ex. naar man nægtebe at betale et contraheret Beløb. Smidlertid synes mig dog, at Bestemmelsen her staaer noget mere positivt, end Tilfældet er i selve § 2 af Loven af 23de Januar 1862. — Altsaa, denne Side af Sagen, hvor Ministeriet nu giver Communalbestyrelsen Frihed til at afholde Udgifter, uden at selve Regjeringens faderlige Myndighed bliver bibeholdt, der synes jeg, at Regjeringen er saa liberal, som man med Villighed kan forlange, naar den dog vil beholde nogen Haand i Hanke med Communeudgifterne. Derimod maa jeg tilstaae, at jeg med Hensyn til den anden Side af Sagen, som jeg lagde megen Vægt paa, nemlig den communale Administrations Sammensmeltning i eet Legeme, i selve Communalbestyrelsen: Ophævelsen af de mange hemmende Commissioner, finder, at der har den ærede Indenrigsminister ikke fuldt saa vel opfyldt de Duffer, jeg kunde have. Med Hensyn til Fattigvæsenets Bestyrelse, § 2, skal jeg ikke have Noget at indvende; der er det netop gjort saaledes, som det kunde ønskes; men derimod maa jeg tilstaae, at der med Hensyn til Skolevæsenet, som omhandles i § 3, nok kunde gaaes noget videre, end der udtryffeligt kan sees at være Hensigten. Det forekommer mig, at der egentlig ikke er nogen Grund for Regjeringen til at beholde Skolecommissionen som en særlig Myndighed for den Interesse, som Regjeringen har i Almuenundervisningen, naar Regjeringen stillede Sognepræsten, eller hvilkensomhelst anden Mand den vil, blot og bart i et Tilsynsforhold til Skolen, som havende Control med Undervisningen og Underviisningens Ordning, kort, naar han kunde stride ind analogt paa samme Maade, som Communalbestyrelsens Formand kan gribe ind i selve Communalbestyrelsen. Der er i ethvert Tilfælde i mange og vistnok i de fleste Communer et dobbelt Slags Skolevæsen. Der findes nemlig det Slags Skolevæsen, som bestaaer ifølge Skoleanordningen af 1814, og hvis Hovedtante er fastslaaet i Grundloven, den egentlige Almueskole, og den har ganske vist Regjeringen en Berettigelse til at forbre opretholdt, og det i en vis Stikkelse; men ved Siden af dette Skolevæsen gives der ogsaa Betalings-